

Ключови показатели за България*

Последни данни: 30 декември 2015 г.

Следваща актуализация: 4 април 2016 г.

1. Производство		2012	2013	2014	Юни'15	Юли'15	Август'15	Септ.'15	Окт.'15	Ноем.'15
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-6.0	-8.7	-3.3	0.7	0.9	0.6	-1.1	-0.5	-0.4
Промишлено производство ^{1.2}	yoу % ch.	-0.2	0.0	1.7	5.8	3.4	4.3	0.8	1.0	
		2012	2013	2014	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15	III тр.'15
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	0.2	1.3	1.6	1.9	1.6	1.8	2.6	2.6	2.9
2. Индивидуално потребление		2012	2013	2014	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15	III тр.'15
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-41.5	-38.3	-33.5	-34.3	-37.2	-32.4	-29.8	-30.2	-30.2
		2012	2013	2014	Юни'15	Юли'15	Август'15	Септ.'15	Окт.'15	Ноем.'15
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	5.3	3.6	4.7	2.7	0.1	-1.9	-2.5	-1.3	
		2012	2013	2014	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15	III тр.'15
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	2.7	-1.1	2.5	2.9	1.8	0.5	-0.4	0.0	0.3
3. Инвестиции		2012	2013	2014	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15	III тр.'15
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	70.5	69.5	73.3	74.2	73.4	76.1	74.3	74.3	72.5
Бруто образуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	1.8	0.3	3.4	5.4	3.0	-0.1	-1.9	-1.2	-0.4
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.7	0.2	0.3	-1.6	0.0	2.9	-0.3	0.0	-0.4
4. Пазар на труда		2012	2013	2014	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15	III тр.'15
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	12.3	12.9	11.4	11.4	10.8	10.6	10.6	9.9	8.3
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-1.1	0.0	1.6	1.3	1.6	2.0	1.9	1.1	1.4
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	2.6	5.2	6.0	6.0	5.0	6.8	7.0	6.8	7.4
		2012	2013	2014	Юни'15	Юли'15	Август'15	Септ.'15	Окт.'15	Ноем.'15
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	8.7	8.6	11.2	17.2	17.6	17.5	17.7	18.1	17.5
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	6.6	6.0	6.0	8.2	7.9	8.2	7.9		
5. Международни трансакции		2012	2013	2014	Юни'15	Юли'15	Август'15	Септ.'15	Окт.'15	Ноем.'15
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-46.5	-49.0	-39.7	-31.6	-31.0	-33.2	-32.1	-29.5	-31.5
Износ на стоки ^{5.2 **}	млн. евро	26512.8	28067.5	27765.2	2690.0	3056.5	2888.8	2541.3	2397.5	
Внос на стоки ^{5.3 **}	млн. евро	27728.5	28223.0	27969.8	2432.2	2677.9	2202.2	2291.3	2494.9	
Търговско салдо ^{5.4 **}	млн. евро	-3947.2	-2890.7	-2734.6	-103.7	-245.1	43.0	-85.3	-187.4	
Текуща сметка ^{5.5 **}	млн. евро	-108.4	765.2	495.2	128.6	427.2	505.8	223.6	-68.0	
Прекъснати инвестиции (нето) ^{5.6 **}	млн. евро	-1067.9	-1243.1	-836.0	-128.8	-87.8	-288.5	-16.6	-67.1	
Портьфейлни инвестиции (нето) ^{5.7 **}	млн. евро	890.8	132.4	-1212.2	20.0	28.3	69.8	196.1	103.5	
		2012	2013	2014	II тр.'14	III тр.'14	IV тр.'14	I тр.'15	II тр.'15	III тр.'15
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	0.8	9.2	-0.1	1.9	-2.1	3.9	13.6	5.2	5.8
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	4.5	4.9	1.5	0.2	-2.8	5.5	6.6	4.7	3.3
6. Цени		2012	2013	2014	Юни'15	Юли'15	Август'15	Септ.'15	Окт.'15	Ноем.'15
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	2.4	0.4	-1.6	-0.6	-1.0	-0.8	-0.9	-1.2	-0.9
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	5.3	-1.3	-0.9	-0.3	-0.7	-1.8	-2.1	-3.8	-3.8
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	9.7	2.4	6.0	6.2	4.3	-0.7	0.6	-0.1	1.3
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	5.3	0.2	-0.1	4.2	4.7	1.9	6.0	4.5	3.0
7. Парични и финансови показатели		2012	2013	2014	Юни'15	Юли'15	Август'15	Септ.'15	Окт.'15	Ноем.'15
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	2.25	1.14	0.78	0.54	0.52	0.51	0.52	0.51	0.49
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	8.4	8.9	1.1	2.5	3.5	2.5	2.1	2.7	11.2
Вземания по кредити на нефинансови предприятия, домакинства и НТООД ^{7.3}	yoу % ch.	3.2	1.3	-0.1	-10.2	-10.2	-10.0	-10.1	-10.2	-0.2
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.52	1.47	1.48	1.75	1.78	1.74	1.75	1.78	1.85
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	131.0	134.1	137.8	136.4					

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник - на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

** От 17 април 2015 г. БНБ започна регулярно публикуване на данни, съставени по шестото издание на Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008) (РПБ6). Информация относно методологията и данните за показателите на БНБ може да се намери на сайта на БНБ, раздел „Статистика“ -

<http://www.bnb.bg/Statistics/StMethodologicalInstructions/index.htm>.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през декември 2015 г. **показателят на доверие в промишлеността** се понижава с 0.6 пункта в сравнение с предходния месец.

През октомври 2015 г. при календарно изгладения **индекс на промишленото производство** е регистриран ръст от 1.0% спрямо съответния месец на 2014 година. На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 4.4%, а спад е регистриран в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 5.9%, и в добивната промишленост - с 9.3%.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт (БВП)** през третото тримесечие на 2015 г. възлиза на 23 490 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 3 267 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.75978 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 13 348 млн. долара и съответно на 1 857 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП е 12 010 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 671 евро. Сезонно изгладените данни¹ показват растеж от 2.9% на БВП през третото тримесечие на 2015 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година и 0.7% спрямо второто тримесечие на 2015 година.

2. Индивидуално потребление

През октомври 2015 г. **общият показател на доверие на потребителите** запазва равнището си от юли 2015 година. Мненията на потребителите относно развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията им за следващите дванадесет месеца, са по-малко негативни спрямо предходното наблюдение.

През октомври 2015 г. **оборотът в търговията на дребно (по предварителни данни)**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, намалява с 1.3% спрямо същия месец на предходната година. През октомври 2015 г. спрямо същия месец на 2014 г. оборотът нараства при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 3.7%, търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 2.4%,

търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 2.2%, и търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 0.6%. По-значителен спад е регистриран в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 6.7%, и търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 6.4%.

За **индивидуално потребление на населението** през третото тримесечие на 2015 г. се изразходват 61.9% от произведения БВП. Реалното увеличение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2014 г. е 0.3% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

През октомври 2015 г. **средното натоварване на мощностите в промишлеността** е с 1.8 пункта под нивото от юли и достига 72.5%.

Бруто образуването в основен капитал през третото тримесечие на 2015 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни намалява в реално изражение с 0.4%. Относителният дял на този показател в БВП е 21.4%¹.

4. Пазар на труда

През третото тримесечие на 2015 г. **общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години** е 3 104.7 хил., а относителният дял от населението на същата възраст - 50.3%. В сравнение с третото тримесечие на 2014 г. относителният дял на заетите лица се увеличава с 1.0 процентен пункт.

През третото тримесечие на 2015 г. **безработните лица** в страната са 279.3 хил., а **коефициентът на безработица** - 8.3%, като в сравнение с третото тримесечие на 2014 г. броят на безработните е по-нисък с 24.3%, а коефициентът на безработица - с 2.5 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през декември 2015 г. 18.3% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През септември 2015 г. **средната работна заплата** е 885 лв., което е с 3.1% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо септември 2014 г. ръстът е 7.9%.

¹Сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през декември в сравнение с ноември 2015 г. се регистрира увеличение на осигуреността на производството с **поръчки от чужбина** с 0.9 пункта.

За януари - октомври 2015 г. **текущата сметка**² е положителна и възлиза на 1 064.4 млн. евро (2.5% от БВП)³ при излишък от 934.6 млн. евро (2.2% от БВП)³ за януари - октомври 2014 година.

За януари - октомври 2015 г. **търговското салдо**² е отрицателно в размер на 1 378 млн. евро (3.2% от БВП)³ при дефицит от 2 212.9 млн. евро (5.2% от БВП)³ за същия период на 2014 година.

За януари - октомври 2015 г. **износът (FOB)**² е за 18 677.9 млн. евро, като нараства с 1 207.6 млн. евро (6.9%) в сравнение със същия период на 2014 г. (17 470.4 млн. евро). За януари - октомври 2015 г. **вносът (FOB)**² е за 20 055.9 млн. евро, като нараства с 372.6 млн. евро (1.9%) спрямо същия период на 2014 г. (19 683.3 млн. евро).

За януари - октомври 2015 г. **преките инвестиции в чужбина**² намаляват с 27.2 млн. евро (при нарастване от 459 млн. евро за януари - октомври 2014). За януари - октомври 2015 г. **преките чуждестранни инвестиции**² в страната са в размер на 1 371.5 млн. евро (при 997.6 млн. евро за януари - октомври 2014).

За януари - октомври 2015 г. **портфейлните инвестиции - активи**² се понижават с 645.2 млн. евро при нарастване със 190.5 млн. евро за същия период на 2014 година. За януари - октомври 2015 г. **портфейлните инвестиции - пасиви**² се повишават с 598.4 млн. евро при увеличение с 1 454.5 млн. евро за същия период на 2014 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през третото тримесечие на 2015 г. е положително. **Износът на стоки и услуги** се увеличава с 5.8%, а **вносът** на стоки и услуги - с 3.3%.

² Данните са предварителни и в съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данни.

³ Оценките за БВП са взети от БНБ.

6. Цени

През ноември 2015 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 0.9% в сравнение със същия месец на 2014 година. Най-голямо намаление на цените е регистрирано в групата „Транспорт“ - със 7.5%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през ноември 2015 г. спада с 3.8% в сравнение със същия месец на 2014 година. Намаление на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 9.1%, в преработващата промишленост и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - по 3.7%.

По данни от конюнктурната анкета през декември 2015 г. мениджърите очакват **продажните цени** в промишлеността да запазят равнището си през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През ноември 2015 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР**² се понижават в сравнение с ноември 2014 г. с 0.17 процентни пункта - от 0.66 до 0.49%.

През ноември 2015 г. широките пари (**паричният агрегат М3**)² се увеличават на годишна база с 11.2% при годишно нарастване от 2.7% през октомври 2015 година. В края на ноември т.г. широките пари са 72.772 млрд. лв. (86.4% от БВП)³ при 71.967 млрд. лв. към октомври 2015 г. (85.4% от БВП)³.

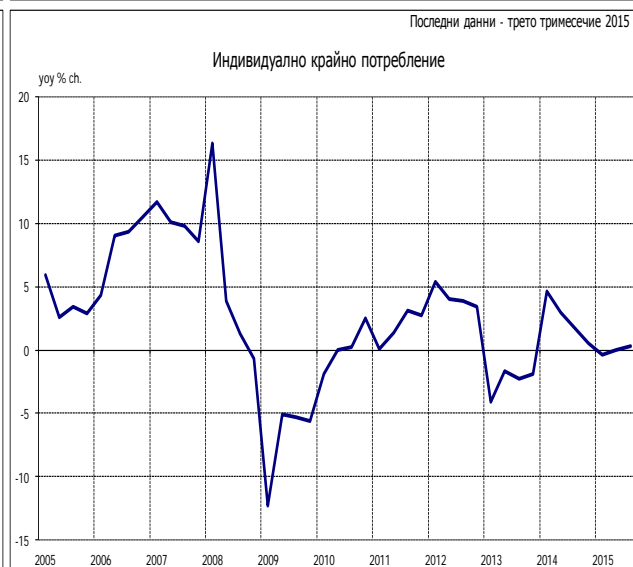
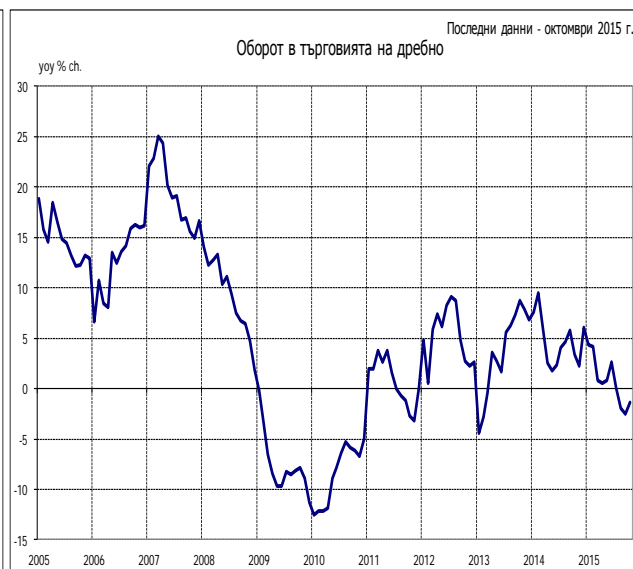
Кредитите на Нефинансови предприятия и домакинства и НТООД² през ноември 2015 г. възлизат на 49.388 млрд. лева. Кредитите за Нефинансови предприятия се увеличават с 0.3% на годишна база през ноември т.г. (14.7% годишно понижение през октомври 2015 г.) и в края на ноември достигат 31.071 млрд. лв. (36.9% от БВП)³. Кредитите за Домакинства и НТООД са 18.317 млрд. лв. (21.7% от БВП)³ в края на ноември 2015 година.

През ноември 2015 г. **обменният курс на лева спрямо долара** достига 1.85 лв. за 1 щатски долар.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

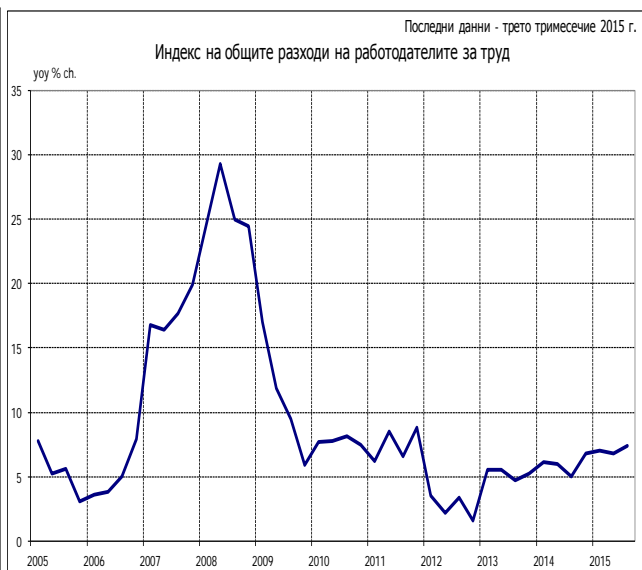
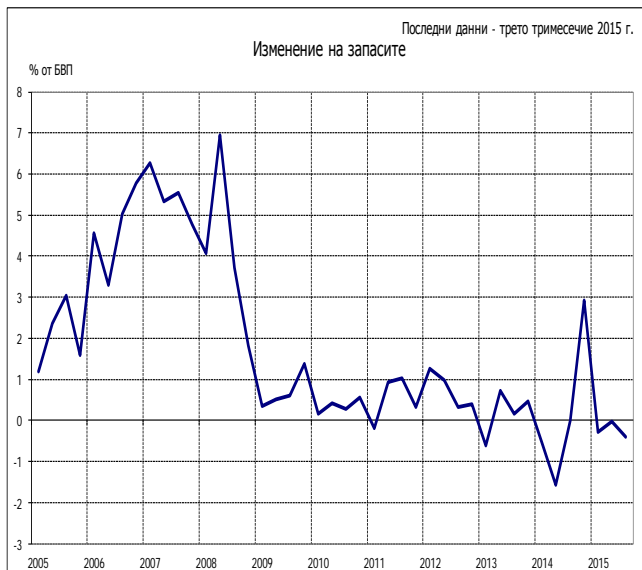
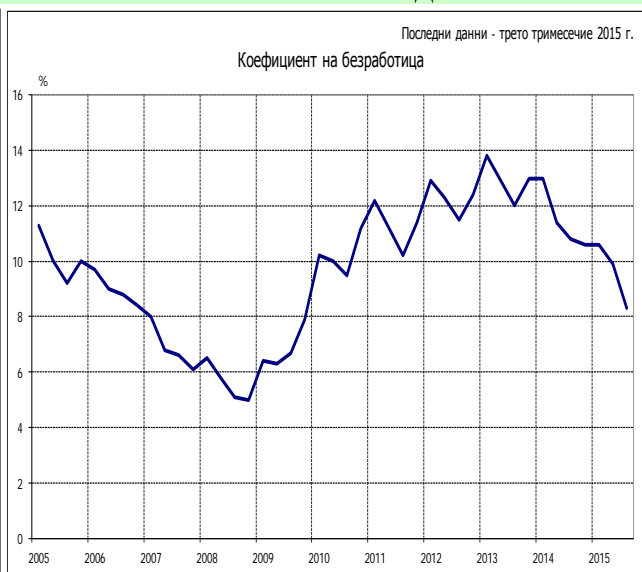
Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

4. ПАЗАР НА ТРУДА

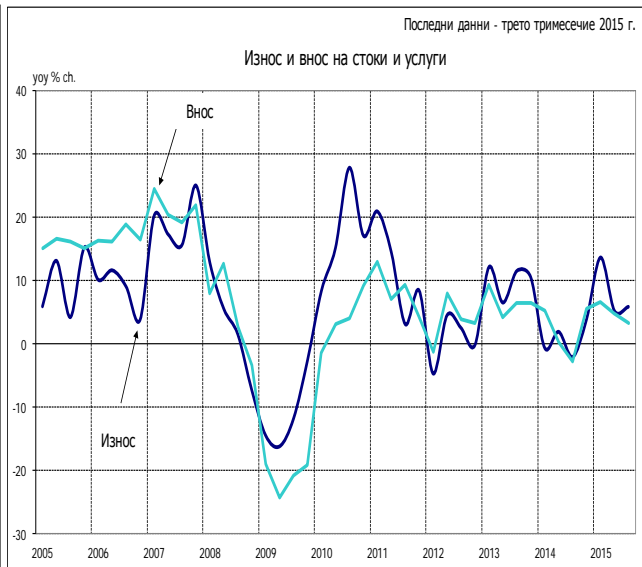
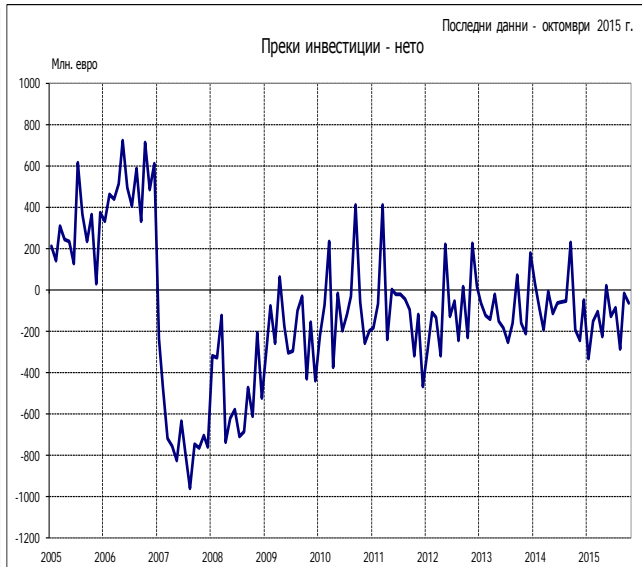
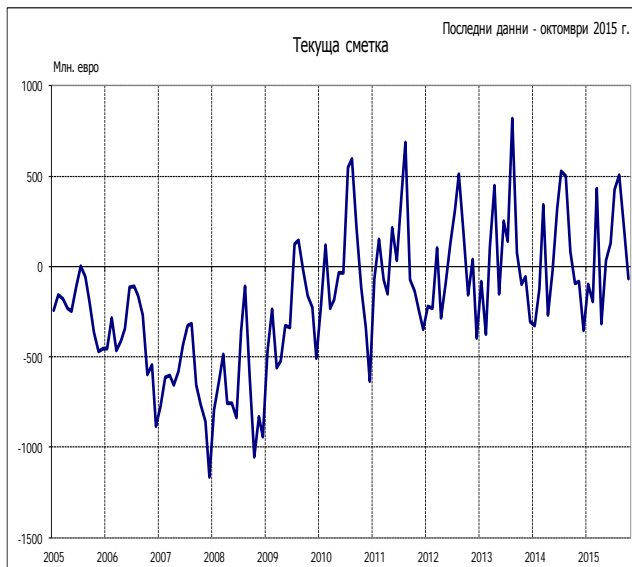
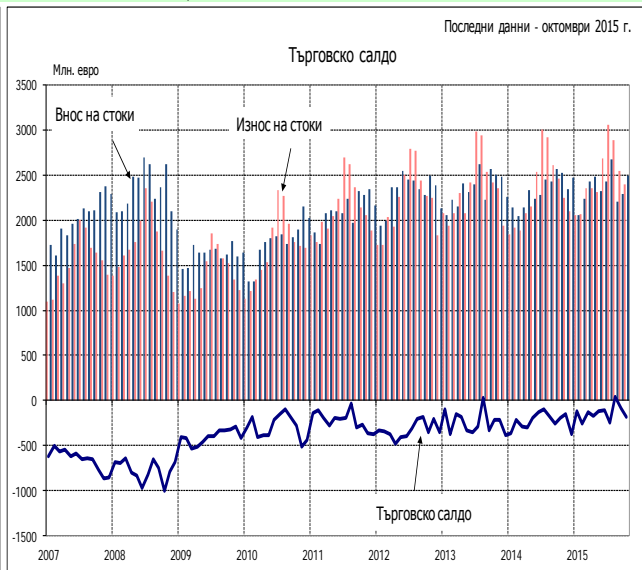

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

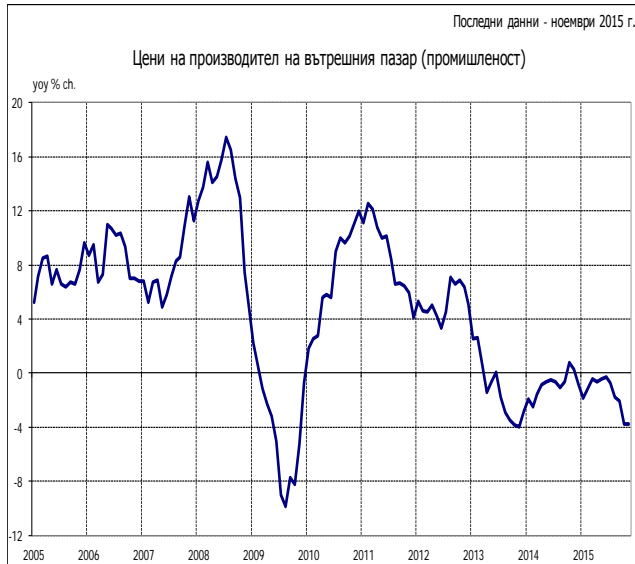
5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

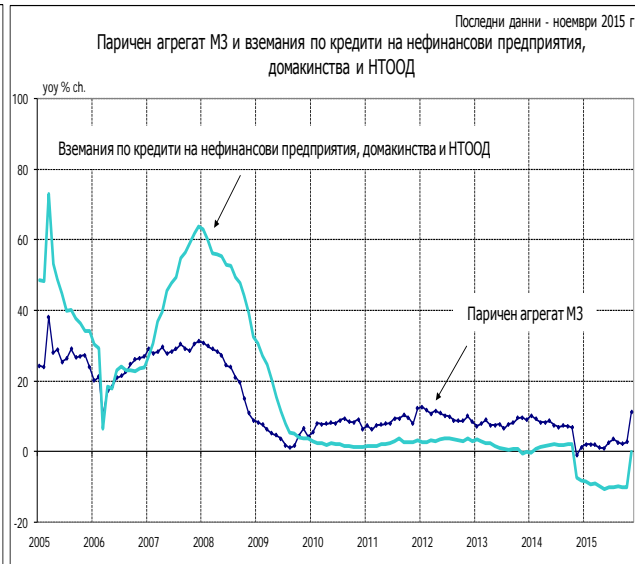
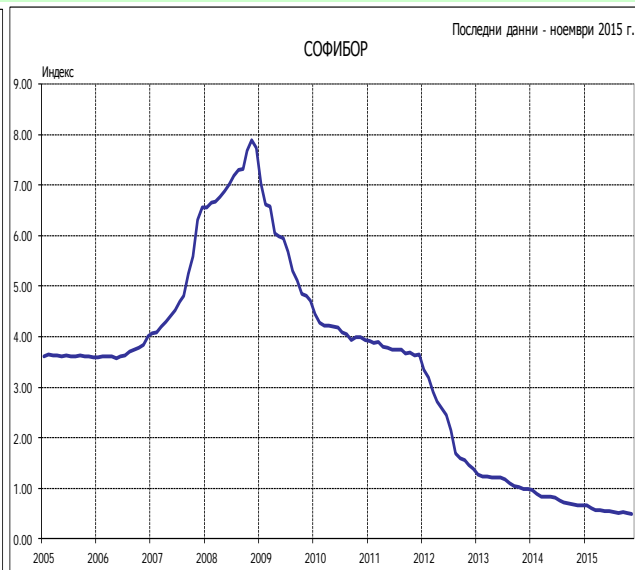
Забележка: yoy % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологични бележки

№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промислено производство	Темп на нарастване спрямо базовия период, календарно изгладени данни (2010 = 100).	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване по съпоставими цени спрямо базовия период (2010 = 100), календарно изгладени данни.	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване. (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.)	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни.	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им.	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение.	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне, млн. евро.	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне.	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс (съгласно РПБ6), аналитично представяне.	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС '10.	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар).	БНБ
7.2.	М3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода.	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100). Индексът е на базата на потребителските цени и е за съответния отчетен месец.	БНБ